

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – KONEJTE! DOPORUČENÍ LUCEMBURSKA

Kontext

V říjnu 2015 pořádala Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání společně s lucemburským Ministerstvem pro vzdělávání, děti a mládež evropské slyšení s názvem „Inkluzivní vzdělávání – konejte!“. Toto slyšení se uskutečnilo pod záštitou předsednictví Lucemburska v Radě Evropské unie.

Dvaasedmdesát mladých lidí z 28 zemí z celé Evropy, jak se speciálními vzdělávacími potřebami a/nebo zdravotním postižením, tak bez nich, mělo příležitost diskutovat o inkluzivním vzdělávání ve svých školách a

komunitách. Tito mladí delegáti vyjádřili svoji celkovou spokojenost se vzděláváním, také však zdůraznili stávající slabiny. Zpráva o situaci, kterou tito mladí lidé podali, byla společně s jejich návrhy shrnuta v *Doporučeních Lucemburska*.

23. listopadu 2015 byla *Doporučení Lucemburska* představena evropským ministrům školství ke zvážení a jako výchozí platforma pro další činnost. Doporučení podporují implementaci inkluzivního vzdělávání jako nejlepší možnosti v případech, ve kterých existují příslušné okolnosti. Tato doporučení se opírají o pět klíčových zpráv, které mladí delegáti ve svých diskuzích vyjádřili.

Doporučení

1. Vše o nás s námi

To se týká přímého zapojení studujících do veškerého rozhodování, které se jich týká:

- Hlasy mladých lidí i jejich rodin by měly být vyslyšeny a vzaty v potaz při jakémkoli rozhodování, které se jich přímo nebo nepřímo týká.

- Je potřeba ptát se mladých lidí na jejich potřeby.
- Mládežnické organizace by měly být systematicky zapojeny.

2. Bezbariérové školy

To se týká odstranění všech fyzických i technických překážek:

- Mnoho překážek již bylo ve školách překonáno, měly by však být odstraněny i zbývající překážky, aby studující byli schopni fyzicky se dopravit do vzdělávacích center, aby do nich mohli snadno vstoupit a mohli se v nich pohybovat.
- Vzdělávací budovy, které procházejí rekonstrukcí nebo modernizací, musí respektovat principy přístupnosti, například vytvořením multifunkčních a/nebo tichých prostor v rámci školy, stejně jako zvýšením dostupnosti flexibilního vzdělávacího vybavení.
- Měly by být k dispozici vhodné technické pomůcky a vzdělávací materiály v souladu s individuálními potřebami.

3. Bourání stereotypů

Tato část se týká konceptu toho, co je normální – pokud přijmeme, že je každý jiný, co je pak „normální“?

- Pro podporu vzájemného respektu a tolerance je klíčové, abychom poskytovali učitelům, školskému personálu, mladým lidem, rodinám i podpůrným službám spolehlivé informace týkající se různorodých potřeb studujících.
- Rozmanitost musí být vnímána pozitivně. Sdílenou hodnotou musí být „vnímání zdravotního postižení jako normálního“.
- Každý je odlišný a každý musí být přijímán. Tolerance je založena na vzájemném pochopení.
- Vzdělávací komunita si musí být více vědoma osob s postižením a musí vůči nim být tolerantnější.

4. Rozmanitost je směs, která funguje díky inkluzi

Čtvrtá zpráva je založena na heslu, které

používají někteří z mladých lidí:

- Všichni by se měli soustředit na to, čeho lze dosáhnout, ne na to, čeho dosáhnout nelze.
- Vzdělávání musí být plně přístupné, musí respektovat potřeby všech studujících jako základ pro kvalitní vzdělávání pro všechny.
- Základním předpokladem je spolupráce mezi učiteli a dalšími odborníky, stejně jako poskytování kvalitních školicích příležitostí.
- Poskytování potřebné lidské a/nebo technické podpory ze strany učitelů i spolužáků je klíčové.

5. Stát se plnohodnotnými občany

To se týká dopadu inkluzivního vzdělávání na úplné začlenění do společnosti.

- Pokud mají být mladí lidé začlenění do společnosti, je nezbytné, aby byli začlenění do většinových škol.
- Cílem je dosáhnout, aby si všichni dokázali najít svoje místo ve společnosti.

Závěr

Doporučení Lucemburska jsou v souladu s relevantními oficiálními evropskými i mezinárodními dokumenty týkajícími se problematiky speciálních potřeb a inkluzivního vzdělávání a tyto dokumenty doplňují. Mladí lidé zdůraznili inkluzivní vzdělávání jako otázku lidských práv a v rámci své diskuse se věnovali zejména klíčovému konceptům, jako je normalnost, tolerance, respekt a občanství. Plné znění *Doporučení Lucemburska* je k dispozici v části internetové stránky Inkluzivní vzdělávání – konejte! na adrese:

<http://www.european-agency.org/luxembourg-recommendations>

